

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ЕНДОКРИНОЛОГІЇ ТА ОБМІНУ РЕЧОВИН
ІМ.В.П.КОМІСАРЕНКА НАМН УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради

ДУ «Інститут ендокринології та обміну
речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН
України» (ДУ «ІЕОР НАМНУ»)

протокол 15.07.2022 р. № 8

Голова Вченої ради ДУ «ІЕОР НАМНУ»

Микола ТРОНЬКО

Уведено в дію

Наказом директора ДУ «ІЕОР НАМНУ»
від 18.07.2022 р. № 64

**Стратегія розвитку
Державної установи «Інститут ендокринології та обміну речовин
ім. В.П. Комісаренка НАМН України» (ДУ «ІЕОР НАМН
України»)
на період до 2030 р.**

Загальні положення

Метою стратегії розвитку ДУ «ІЕОР НАМН України» є концентрація зусиль медичної ендокринологічної науки на основі відновлення та розвитку наукового потенціалу для забезпечення впровадження сучасних досягнень науки у збереження здоров'я населення України.

ДУ «ІЕОР НАМН України» ефективно розвивається та вирішує завдання з: визначення пріоритетних напрямів розвитку ендокринології; організації і здійснення фундаментальних та прикладних досліджень з найважливіших проблем медичної ендокринологічної науки, метою яких є поліпшення здоров'я та подовження життя населення; отримання нових знань про причини і механізми розвитку ендокринних захворювань, розроблення та впровадження сучасних ефективних медичних технологій діагностики, лікування і профілактики. В ДУ «ІЕОР НАМН України» здійснюється підготовка висококваліфікованих наукових кадрів.

Стратегія розвитку на період до 2030 року (далі – Стратегія), розроблена відповідно до міжнародних і вітчизняних програмних нормативно-правових актів. Реалізація Стратегії передбачає суттєве підвищення конкурентоспроможності результатів наукових досліджень, організації ефективної міжвідомчої співпраці та співробітництва з орієнтацією на переважний розвиток профілактичної медицини.

Стратегія базується на принципах:

- структурної та функціональної відповідності ДУ «ІЕОР НАМН України» стратегічним і тактичним цілям державної політики розвитку системи охорони здоров'я;
- переходу від управління витратами до управління результатами;
- єдності медичної науки і практики з метою збереження та зміцнення стану здоров'я населення України;
- концентрації ресурсів на пріоритетних напрямках ендокринологічної науки; відповідності міжнародним принципам біоетики;
- теоретичної і практичної значущості результатів наукових досліджень;
- інноваційності та конкурентоспроможності, що характеризує здатність пропонувати для системи охорони здоров'я наукові продукти, які сприятимуть підвищенню ефективності надання медичних послуг в галузі ендокринології;
- інформаційної відкритості, що має забезпечити прозорість і публічність прийняття будь-яких рішень та інтеграцію до міжнародної системи науки і освіти; сприйнятливості до передового світового досвіду, нових напрямів та методологій наукових досліджень.

Мета і курс Стратегії

Стратегічною метою розвитку ДУ «ІЕОР НАМН України» є створення засад для підвищення рівня наукового та кадрового потенціалу, забезпечення інноваційного розвитку вітчизняної ендокринології на основі принципів, що базуються на розробленні, впровадженні вітчизняних технологій.

Основними напрямками реалізації Стратегії є:

- підвищення ефективності управління ендокринологічною наукою, що ґрунтується на розширенні фінансування наукових досліджень, суттєвому збільшенні позабюджетних надходжень для поліпшення фінансового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення виконання науково-дослідних робіт;
- інтеграція у міжнародний та Європейський науково-медичний простір, імплементація багато- та двосторонніх науково-дослідних програм та грантів;
- цілеспрямоване посилення науково-експертної діяльності, розроблення та впровадження системи оцінки якості та результативності наукових досліджень;
- підвищення науково-методичного рівня виконання фундаментальних і прикладних наукових досліджень в галузі ендокринології для поліпшення конкурентоспроможності на світовому ринку наукової продукції та медичних послуг;
- підвищення наукового рівня публікацій та журналу, засновником якого ДУ «ІЕОР НАМН України»;
- подальший розвиток фундаментальних наукових досліджень з сучасних проблем ендокринології, які б забезпечували розроблення та впровадження нових технологій профілактики, діагностики, лікування ендокринних захворювань та медичної реабілітації на основі геноміки, клітинних технологій, фармакогенетики тощо.

Пріоритетними мають бути міждисциплінарні наукові дослідження, що виконуються на перетині наук та за участю декількох академічних установ, зосередження кадрових та матеріальних ресурсів на виконанні наукових досліджень, спрямованих на:

1. З'ясування фундаментальних механізмів розвитку найбільш поширених та інвалідизуючих ендокринних захворювань та розроблення інноваційних технологій їх діагностики і лікування, розвиток персоналізованої медицини та реабілітації для збереження людського потенціалу України.
2. Проведення досліджень із створенням нових лікарських засобів та медичних технологій згідно з актуальними викликами охорони здоров'я, розроблення та

впровадження у клінічну практику оптимізованих технологій комбінованої фармакотерапії найбільш поширених ендокринних захворювань.

3. Вивчення механізмів та розроблення методів профілактики несприятливої дії на організм факторів навколишнього середовища, розроблення заходів з радіаційної, хімічної, біологічної безпеки. Наукове обґрунтування заходів, спрямованих на охорону здоров'я населення, мінімізацію негативного впливу наслідків аварії на ЧАЕС, іонізуючого випромінювання.

3. Розвиток співпраці з міжнародними організаціями – ВООЗ, МАГАТЕ, ООН, ЮНЕСКО, двостороннього співробітництва з Академіями медичних наук США, інших країн, Національними інститутами здоров'я та концентрація досліджень у напрямках, актуальних для українського суспільства і міжнародної спільноти.

Вирішення вказаних фундаментальних проблем медичної науки є підґрунтям відновлення та збереження здоров'я населення у інтересах України:

- виявлення геномних і постгеномних маркерів високого ризику розвитку цукрового діабету 1 і 2 типу є новітнім проривним напрямком персоніфікованої медицини, що дозволить оптимізувати первинну профілактику всіх клінічних форм захворювання. Вивчення сукупності генетичних маркерів з метою виявлення груп ризику розвитку даного захворювання, а також сімей з визначенням індивідуального ризику розвитку цукрового діабету;
- вивчення генетичних детермінант і молекулярних подій, що визначають варіанти клінічного перебігу та прогноз захворювань при спорадичних і спадкових видах пухлин ендокринних залоз дозволять визначити групи ризику й виявляти захворювання на ранній стадії, удосконалити методи діагностики гормон-продукуючих пухлин, оцінити потенційний ступень їх злоякісності, розробити і впровадити високотехнологічні методи їх лікування і попередження розвитку ускладнень. Все це призведе до поліпшення якості та зростання середньої тривалості життя хворих, збереження їх працездатності;
- розробка та впровадження в практику дитячої ендокринології молекулярно-генетичних методів діагностики та диференційної діагностики форм затримки росту та гіпоталамо-гіпофізарної дисфункції на основі вивчення функціонального стану системи ГР/ІФР-1/ІФР-3Б-3/ грелін/кислото лабільна субодинаця;
- вивчення частоти та спектра різних мутацій дозволить створити умови для економічно ефективного застосування аналізу гена CYP21 при діагностиці вродженої дисфункції кори надниркових залоз, а також основою для профілактики захворювання в сім'ях методом преімплантаційної діагностики;
- формування та забезпечення функціонування системи профілактики, діагностики та лікування аутоімунних, пухлинних і обумовлених дефіцитом

йоду захворювань щитовидної залози вимагають впровадження інноваційних наукомістких технологій в широку медичну практику;

- комплексне вивчення змін метаболічних показників, вікових, гендерних особливостей на розвиток та прогресування ендокринних захворювань з метою удосконалення персоніфікованих схем лікування з урахуванням фармакогенетичного профілю пацієнта;
- вивчення молекулярно-генетичних і гормональних основ у формуванні остеопенічного синдрому з метою прогнозування переломів та обґрунтування застосування таргетної терапії остеопорозу;
- проведення досліджень, спрямованих на вивчення геномних і постгеномних маркерів ожиріння, морфогенезу жирової тканини, як ендокринного органа, дослідження гіпоталамо-гіпофізарних і периферичних механізмів контролю харчової поведінки;
- дослідження перебігу ендокринних захворювань у пацієнтів з коморбідною патологією. Вивчення особливостей розвитку і перебігу ендокринних захворювань у хворих, що перенесли інфекцію COVID-19;
- розроблення та впровадження малоінвазивних технологій, високотехнологічних втручань при різних видах ендокринної патології, що забезпечують високу якість життя хворих.

Шляхи реалізації Стратегії:

- диверсифікація джерел фінансування діяльності ДУ «ІЕОР НАМН України»;
- модернізація матеріально-технічної бази;
- запровадження новітніх форм інтеграції наукової, освітянської та інноваційної діяльності;
- забезпечення розвитку кадрового потенціалу, у першу чергу із залученням наукової молоді;
- створення умов для стажування та залучення науковців до академічних та галузевих міжнародних програм обміну.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії

Джерелами фінансування заходів з реалізації Стратегії є:

- кошти державного бюджету;
- кошти, що зараховуються до державного бюджету в рамках міжнародних договорів;
- кошти з інших джерел, не заборонених законодавством.

Очікувані результати

Реалізація Стратегії покликана сприяти:

- збільшенню внеску ДУ «ІЕОР НАМН України» у медичну ендокринологічну науку та зростанню її ролі у забезпеченні модернізації системи охорони здоров'я як важливого чинника забезпечення ефективного економічного і соціального розвитку України;
- підвищенню рівня фундаментальних та прикладних досліджень, посиленню їх міждисциплінарного характеру та конкурентоспроможності;
- формуванню безперервного циклу впровадження в охорону здоров'я результатів фундаментальних і прикладних досліджень;
- подальшому розвитку конкурсних та програмно-цільових засад планування науково-дослідних робіт;
- підвищенню інвестиційної привабливості вітчизняних розробок у сфері медичної науки;
- підвищенню ефективності та прозорості використання бюджетних коштів, що спрямовуються на фінансування наукової та науково-технічної діяльності, посиленню конкурентних засад фінансування досліджень;
- створенню ефективних механізмів аналізу, обліку, управління та залучення до господарського обігу результатів наукової діяльності в галузі медицини;
- розвитку кадрового потенціалу, підтримці її провідних наукових шкіл, залученню до академічної установи талановитої молоді;
- розвитку освітянської діяльності ДУ «ІЕОР НАМН України», розширенню її участі у підготовці наукових медичних кадрів вищої кваліфікації;
- подальшій інтеграції до міжнародного науково-дослідницького простору;
- збільшенню частки публікацій результатів вітчизняних досліджень у світових наукових виданнях, індексованих в міжнародних наукометричних базах.

ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора з наукової роботи

 Олена КОВЗУН

Заступник директора з наукової роботи клініки

 Валерія ОРЛЕНКО

Вчений секретар

 Неллі СОЛОГУБ